

Paneldebat

Indledning

I akademikerne er vi stærkt optaget af iværksætteri. Sammen med vores medlemmer og søsterorganisationerne i Norge og Sverige har vi fået udarbejdet en meget omfattende analyse af akademikere som vækst-iværksættere. Den viser, at akademikere oftere bliver iværksættere end ikke-akademikere. Det skaber vækst og jobs både til akademikerne selv og til andre faggrupper. Samtidig viser analysen, at det er ALLE type akademikere, både humanister, djøf'ere, ingeniører m.fl., som starter egen virksomhed.

Noget af det, som akademikerne er gode til, er, at organisere sig professionelt fra begyndelsen. De akademiske højvækstiværksættere har i meget større omfang end ikke-akademikere professionelle ejerskabsformer (f.eks. A/S). De akademiske vækst-iværksættere er i godt 40 % af tilfældene partner-virksomheder, og der er mange flere virksomheder med ansatte blandt partnervirksomhederne.

Rapporten er særlig spændende, fordi den sammenligner Danmark med de øvrige nordiske lande. Og her ser vi en række danske barrierer for vækst. Det er bl.a. mangel på risikovillig kapital og rigide dagpengeregler, som spænder ben.

Jeg indleder med at nævne disse fakta fordi jeg oplever, at meget om debatten om iværksætteri handler om eksempler på virksomheder, som klaret det trods alle odds. Og ja, heldigvis er der ildsjæle, der går gennem ild og vand, mislykkes med ind til flere forsøg, for så til sidst at opnå succes. Dem kender vi også fra vores medlemsskare. De *vil* bare lykkes!

Men når spørgsmålet er, hvordan skaber vi *mere* vækst og beskæftigelse, så er det ikke nok at forlade sig på ildsjæle. Her er der et politisk ansvar for at skabe optimale rammer. Det har vi ikke i dag. Derfor ser jeg meget frem til at få debatten her i dag, hvor vi faktisk er samlet mange, der tilsammen må kunne ændre noget. Hvis ellers også vi *vil*.

1) Er vores iværksætterkultur risikovillig nok?

Vi mangler en ambitiøs iværksætterpolitik

Jeg vil gerne slå fast, at jeg er enig med Asger Aamund i, at vi mangler en ambitiøs og risikovillig iværksætterpolitik i Danmark, dvs. en klar investeringsplan for hvordan vi skaber og understøtter nye virksomheder i at realisere deres vækstpotentiale.

Vi skal investere i de nye virksomheder, fordi det er de virksomheder, som står for 80 pct. af nettojobvæksten i dette land. En ambitiøs iværksætterpolitik hjælper ikke kun virksomhederne, men vil også kunne sætte gang i beskæftigelsen. Nye virksomheder er generelt mere produktive, så en

stærkere iværksætterpolitik vil også spille godt sammen med regeringens ambitioner om højere produktivitet og stærkere konkurrenceevne.

At skabe en ny virksomhed er ikke kun et spørgsmål om vilje, lyst og evne

Jeg ved godt, at der er de, som mener, at der ikke er behov for særlig støttepolitik og risikovillig kapital på dette område, og at iværksættere selv må have hånden på kogepladen og vise mod og vilje til at lykkes.

Men nu er det sådan, at det ikke alene er enkelt individers lyst og vilje, der afgør, om vækstplaner og potentialer kan realiseres. Det har vi i dag hørt og set med virksomheden "Billys Billing". Virksomheden startede i Danmark med 1 deltidsansat. I dag er virksomheden flyttet til San Francisco og har i alt 20 ansatte (15 ansatte i Danmark og 5 i USA).

Det var jo ikke viljen, lysten til at lægge hånden på kogepladen, der manglede her – og det var jo heller ikke ideen eller virksomhedskonceptet, som ikke var godt nok. Billy's Billing flyttede til USA, fordi det var der, hvor de kunne finde den nødvendige finansiering til virksomheden.

For når 32 pct. af SMV'er får afslag på lån i banken, og når rentespændet mellem store og små lån i Danmark er vokset mere end i de øvrige EU-lande, så er det tegn på, at det både er svært og dyrt for små virksomheder at finansiere sig igennem bankerne i Danmark.

Her er der brug for at politikerne kommer ind i kampen. Bankerne agerer naturligvis på markedsvilkår indenfor de givne rammer. Så hvis effekterne af dét er for ringe vækst, må man se på rammerne.

2) Opfatter I, at der er lovgivningsmæssige barrierer for mere risikovillig kapital?

Det danske økosystem for iværksættere er bygget op om bankerne

I Danmark har vækstfonden, som tilbyder en række produkter til små og mellemstore virksomheder, men disse produkter er også bundet op på, at virksomhederne skal i banken og have grønt lys for at få adgang til produkterne – og i en krisetid, hvor vi politisk har valgt en streng bankpolitik, hvor vi stiller meget store krav til pengeinstitutterne om at være tilbageholdende med deres udlån, så er udsigten til et få grønt lys i banken ikke på samme måde inden for rækkevidde som tidligere. Det var givetvis helt nødvendigt i begyndelsen af krisen med denne restriktive politiske linje, men man kan jo spørge, om det stadig er på sin plads i dag med så stram en styring af bankerne.

Med andre ord så opfatter vi i Akademikerne, at de mange bankpakker har sat en kraftig dæmper på bankernes udlånsvilje, som er til skade for vækst og beskæftigelse i Danmark. Vi ved fra vores egen store, nordiske undersøgelse,

at akademikerne – måske modsat hvad nogle tror – relativt hyppigt skaber vækstiværksættervirksomheder. Men de siger samtidig til os i analysen, at den største barriere for øget vækst er mangel på risikovillig kapital.

Finansieringsvanskeligheder koster job

Det er i hvert fald sådan, at finansieringsvanskeligheder koster job. Der er nemlig en statistisk signifikant positiv sammenhæng mellem kreditproblemer og jobnedlæggelse – og det kan vi som samfund ikke være tjent med, og med kreditbegrænsningen kan vi risikere, at vi er med til at forlænge krisen.

Der bør afsættes midler til iværksætterpilotordningen

Heldigvis er der også regeringsinitiativer, som forsøger at adressere de problemer, der eksisterer med at skaffe finansiering for små nye virksomheder. I innovationsstrategien er det aftalt, at der etableres en iværksætterpilotordning – en ordning, som skal give de dimittender, som ønsker at starte virksomhed, en økonomisk håndsrækning. Det er en ordning, som vi i Akademikerne har store forventninger til, og som vi derfor også forventer, at der afsættes de nødvendige midler til i.f.m. de kommende finanslovsforhandlinger.

Det vil nemlig skabe vækst og jobs ikke bare til dimittenderne, men til andre ledige på alle uddannelsesniveauer.